> در واقع هرگونه رفتار یا عملکرد یا ترک فعل یا فعالیت تبلیغی که جایگاه ابزاری و جنسی زن را ترویج می‌کند، باید جرم دیده شود؛ حالا می‌خواهد این کار توسط خود زن انجام بگیرد و چه توسط دیگران

> وقتی قرار است قانونی را برای داخل ایران بومی کنیم مثلا همین منع خشونت علیه زن، جای دو موضوع در آن خالی است و علت آن، کپی برداری از قوانین موجود بوده است و این دو موضوع را اصلا ندیده و نفهمیده است

هویت انسانی در این لایحه، خالی است. فرض کنید، کسی که خودزنی می‌کند، باید این کار جرم تلقی شود و معنی ندارد که بگوید چون بدن من است پس من حق دارم به خودم آسیب برسانم. به همین دلیل این‌که کسی تیغ بردارد و به بدنش آسیب برساند، کارش معصیت و حرام است. من یک بار خانمی را دیدم که از بالای بازو تا مچ دستش همین‌طور پشت سر هم تیغ زده‌بود و جای تیغ‌ها روی دست و بازویش معلوم بود. این جرم است و نمی‌شود از این خشونت علیه خود گذشت؛ یا خشونت علیه هویت انسانی زن. حالا خشونت علیه هویت انسانی زن به مسأله‌ای وصل می‌شود که در این لایحه نیامده‌است چون لایحه هر چه را در دنیا بوده، جمع کرده‌است.

جایگاه نگاه استراتژیک قرآن در این طرح کجاست؟

این طرح یک موضوع را برای نظام اسلامی ندیده‌است. آن موضوع نگاه استراتژیک قرآن در مورد آزار علیه زنان است. ما یک آیه داریم که راهبردی است و پیشگیری از آزار و ایذای زنان را مطرح می‌کند.

آن آیه در مورد حجاب است که می‌گوید «یدْنِینَ عَلَیهِنَّ مِن جَلَابِیبِهِنَّ» یعنی جلباب‌هایشان را روی خودشان بیندازند و «ذَلِک أَدْنَی أَن یعْرَفْنَ فَلَا یؤْذَینَ» این اصل است، این نزدیک‌تر به این است که شناخته شوند؛ به چه چیزی؟ به این‌که با نگرش انسانی به زن نگاه شود. شما اگر حجاب را از زن بگیرید، حضور و بروزش جنسیتی می‌شود. یعنی اگر حجاب را بردارد، کرامت انسانی و حضور اجتماعی‌اش مبتنی بر جایگاه انسانی به جامعه معرفی می‌شود. می‌فرماید که «ذلک ادنی ان یعرفن» یعنی نزدیک‌تر است به این‌که به عنوان یک انسان شناخته شوند. ما چه بخواهیم و چه نخواهیم جذابیت‌های جنسی برای زنان وجود دارد و این جذابیت‌ها، خواهش مردان است و یک موضوع قراردادی نیست. یک موضوع فکری و در وجود انسان است، حالا این‌که خودش را نپوشاند، در آیه دیگری به صراحت می‌فرماید که زینت‌هایشان را پنهان کنند و آشکار نکنند.:«لا یبدین زینتهن»؛ و در ادامه افرادی را مشخص می‌کند که جزو محارم هستند. بنابراین ما دو آیه داریم که در یکی می‌فرماید شناخته بشوند و یک آیه دیگر می‌گوید که زینت‌هایشان را آشکار نکنند. این دستور قرآنی که خود قرآن نتیجه می‌گیرد که « ذَلِک أَدْنَی أَن یعْرَفْنَ فَلَا یؤْذَینَ» این بهتر است تا مورد آزار قرار نگیرند، درلایحه دیده نشده‌است. در صورتی است که در جمهوری اسلامی ایران، لایحه منع خشونت علیه زنان که نوشته می‌شود، قطعا باید یک بندی به صراحت مشخص کند هر گونه گفتار، کردار، تبلیغ، فعل یا ترک فعل که ترویج نگرش ابزاری جنسی زن باشد، باید جرم دیده شود؛ چه این کار توسط خود فرد انجام شود و چه توسط دیگران؛ چه نزدیکانش یعنی انسان‌های خاص باشند یا مثلا تولیدات هنری، نمایشی تصویری باشد، که کرامت انسانی زن را خدشه دار کند یا با نشان دادن زینت‌های زن، نگرش ابزاری به زن را ترویج دهد. به عنوان مثال کسی که با لباس جنسیت زده بیرون بیاید، جایگاه بقیه زنان را خراب می‌کند. این لایحه این دو موضوع را ندارد. اشکال‌های دیگری هم داشته که من منتقل کرده‌ام.

چه اشکالاتی؟

اینها نکته‌های اصلی و خلأهای این لایحه به حساب می‌آید که قرار است اصلاح و به قانون تبدیل شود. موضوع بعدی این که باید خشونت خانگی از خشونت علیه زن تفکیک شود. همه جای دنیا، domestic violence دیده می‌شود، در جامعه ما بیشتر باید دیده شود چرا که در جامعه ما مرد را موظف می‌کند نفقه و مخارج زن را بدهد. وظیفه زن در مقابل نفقه ای که دریافت می‌کند، تمکین است.

این باید کمی روشن شود. لایحه‌ای که دولت یازدهم داده‌بود، عمدا مسائل داخل خانه و جامعه را جدا نکرده‌بود. خود قرآن پنج مرحله گذاشته‌است یعنی اگر زن تمکین نمی‌کند این پنج مورد را به ترتیب باید انجام داد. ما نمی‌توانیم این را ندیده بگیریم. باید خشونت خانگی جدا دیده شود. ضمن این‌که خشونت خانگی صرفا علیه زن نیست، علیه مرد نیز هست.

مصداقی‌تر توضیح بدهید

برای نمونه خشونت عاطفی، کلامی و احساسی در داخل خانواده خیلی وقت‌ها می‌توانند نسبت به مرد انجام بگیرد. این خشونت در جامعه معنی ندارد و ما در محیط کار، خشونت عاطفی و احساسی نداریم. اینها موضوعاتی است که در لایحه دیده نشده‌است.

نادیده گرفتن خشوت علیه هویت انسانی زن

خشونت علیه خود و خشنونت علیه هویت انسانی زن نکته بسیار مهم است که نادیده گرفته شده‌است. در واقع در این لایحه آمده‌اند و خشونت راکلی دیده‌اند در حالی که باید تفکیک کنند؛ خشونت علیه خود، خشونت خانگی و خشونت در جامعه. در خشونت در جامعه مثلا باید خشونت سیاسی هم مطرح شود و همین‌طور بقیه ابعاد.

نکته بعدی خشونت علیه هویت انسانی زن است یعنی من، هویت انسانی زن و خود را دو تا می‌بینم. خشونت علیه خود یعنی کاری که خود فرد می‌کند باعث اعمال خشونت به خودش می‌شود. در بحث علیه هویت انسانی زن، اینجا مبحث حجاب مطرح می‌شود. در هیچ جای لایحه این مورد نیامده‌است. خشونت علیه هویت انسانی زن که دستور راهبردی قرآن است، همان مسأله حجاب است. این اصلا در لایحه دیده نشده‌است و باید دیده شود.

در واقع هرگونه رفتار یا عملکرد یا ترک فعل یا فعالیت تبلیغی که جایگاه ابزاری و جنسی زن را ترویج می‌کند، باید جرم دیده شود؛ حالا می‌خواهد این کار توسط خود زن انجام بگیرد و چه توسط دیگران. این دیگران نیز چه افراد باشند مثلا یک کسی یک چیزی می‌نویسد و تحلیل می‌کند و در کانالش می‌گذارد یا توسط تولیدات فرهنگی و تبلیغاتی و رسانه ای باشد.

اینها باید جرم دیده شود و پیگرد قانونی داشته باشد که جایگاه جنسی زن را ترویج می‌کند. این برگرفته از آیه قرآن است که در خصوص حجاب است.

آنچه از جایگاه ابزاری و جنسی زن جلوگیری می‌کند، حجاب است. حجاب است که مانع ترویج نگاه ابزاری و جنسی نسبت به زن می‌شود.

دو نکته دیگر جمع در خشونت خانگی بود. باید تفکیک شود که خشونت علیه هویت انسانی، خشونت خانگی است یا خشونت علیه اجتماع.

خشونت خانگی باید به تفکیک دیده شود چرا که در داخل خانه ما صرفا خشونت علیه زن نداریم. ما خشونت خانگی داریم که هم می‌تواند به زن، هم به مرد و هم به بچه‌ها تحمیل شود. همین‌طور خشونت بچه‌ها نسبت به والدین. خشونت خانگی را باید مستقل، جزئی‌تر و کامل‌تر ببینند.